

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Prøve i Dansk 3

Maj-juni 2019

Skriftlig del

Teksthæfte

Læseforståelse 2

Delprøve 2A: Velgørenhed

Delprøve 2B: Mange unge gennemfører
ikke studiet

Der er et teksthæfte og et opgavehæfte.
Læs først instruktionen i opgavehæftet.

- Hjælpemidler: Ingen
- Tid: 65 minutter

Karen og Niels giver tid og penge til velgørenhed

Mange danskere støtter velgørende formål med enten penge, tid eller noget helt tredje. Karen Pedersen fra Fyn er én af dem. Hun donerer et fast beløb hver måned til Red Barnet. Red Barnet er en international organisation, der hjælper børn i forskellige lande på både kort og langt sigt. De yder nødhjælp, når katastrofer og konflikter rammer verdens børn, og de bekæmper børnearbejde og fattigdom i hele verden. Red Barnet har også en dansk afdeling, der støtter udsatte børn herhjemme. Det kan for eksempel være børn fra familier, der har brug for økonomisk eller social hjælp.

”Idéen om at arbejde bredt, så de støtter både ude og hjemme, betyder meget for mig, fordi hjælp til børn efter min mening ikke har nationale grænser. Der er heldigvis mange meget professionelle organisationer, der ligesom Red Barnet hjælper børn i nød,” siger Karen Pedersen og fortsætter: ”Jeg er sikker på, at det er godt, at der er flere forskellige organisationer, der støtter på hver deres måde. Så kan de nå flest mulige af de børn, der har brug for hjælp. Nogle af mine gode venner har altid betalt til Børns Vilkår, som er en dansk organisation, der støtter udsatte børn og unge i Danmark, der har det hårdt økonomisk eller socialt. Det synes jeg bestemt også er meget sympatisk.”

Karen Pedersen arbejder som pædagog, mens hendes mand, Niels Pedersen, gik på pension for to

år siden. Det har betydet, at Niels nu, lige som sin kone, er en fast støtte af velgørenhed. Dog støtter han ikke med penge, men med tid. Han arbejder i en genbrugsbutik i Odense to gange om ugen. Han synes, den personlige indsats er vigtig. Han kan sagtens få tiden til at gå, selvom han ikke er på arbejdsmarkedet længere, men alligevel er han glad for at komme i genbrugsbutikken:

”Jeg er glad for at kunne gøre noget for de mennesker, der kommer her, som ikke har ret mange penge til forbrug. Og nu, hvor jeg ikke skal af sted på arbejde hver dag, kan jeg også sagtens passe det ind i min hverdag med to dage om ugen i genbrugsbutikken. Og min kone synes også, det er fint – hun er jo alligevel på arbejde,” siger Niels Pedersen.

Karen og Niels Pedersen er således faste støtter af velgørenhed, men de ser også det årlige tv-show Danmarks Indsamling, som de store velgørende organisationer står bag. Her er musik og kendte mennesker, der tager telefonen, med til, at folk får lyst til at ringe ind og give penge – mange endda ganske store beløb.

”Vi lever i en tryk hverdag i Danmark, hvor vi ikke oplever alvorlige naturkatastrofer eller humanitære katastrofer som krig og hungersnød. Vi er også vant til, at der er et velfærdssamfund, der tager sig af folk. Det er derfor vigtigt med disse store ind-

samlinger, så folk kan få øjnene op for, at mange mennesker i verden lever i stor nød og har brug for hjælp,” siger Karen Pedersen, mens Niels nikker bekræftende og tilføjer: ”Jeg tror faktisk også, der er folk, der normalt ikke giver penge, som giver penge til disse shows.”

Karen og Niels Pedersen er bevidste om, hvor godt de har det i forhold til mange andre mennesker i verden, og det er vigtigt for dem, at vi i Danmark hjælper folk, der ikke er så heldige som os.

Danske velgørende organisationer går nye veje

Danskerne giver flere og flere penge til velgørenhed. De velgørende organisationers strategier og markedsføring samt et nyere skattefradrag er nogle af årsagerne.

Opgørelser viser, at danskerne giver flere og flere penge til velgørenhed. Mange giver penge direkte til for eksempel forskning i sygdomme som kræft. Andre giver penge til at beskytte natur og miljø. Mange mennesker vælger også at give penge til humanitære formål, for eksempel til nødhjælp ved krige og naturkatastrofer.

Der skal mere til end et tv-show

Nogle af de største internationale velgørende organisationer i Danmark er Dansk Røde Kors, Red Barnet og Dansk Flygtningehjælp. De arbejder alle med humanitære formål. De står sammen med ni andre bag det årlige tv-show Danmarks Indsamling, hvor folk kan ringe ind og donere penge. Når der er store tv-shows med indsamling, betyder det, at der kommer fokus på, at der er stort behov for nødhjælp i verden. Alene gennem disse indsamlinger, der blev afholdt første gang i februar 2007, har danskerne givet mere end en milliard kroner.

Tv-shows er en effektiv måde at samle penge ind på, fordi disse shows kan nå mange mennesker.

Det er dog langt fra alle danskere, man kan få til at give penge på den måde. Det hænger blandt andet sammen med, at vi lever i et velfærdssamfund, hvor vi betaler de fælles udgifter over skatten og dermed er vant til, at vi via det offentlige hjælper dem, der har behov for det. Nogle mener således ikke, at vi herudover også skal give støtte som individuelle borgere.

Men der er ifølge de velgørende organisationer brug for mange flere penge, end det offentlige system har råd til. Organisationerne har derfor en stor opgave i at fortælle danskerne, at der er hårdt brug for mere hjælp. Hvis det lykkes at få mange til at donere lidt, så vil mange små beløb blive til en stor sum penge. Organisationerne kan ud over at arrangere tv-shows blandt andet ringe til folk eller lave husindsamlinger for at samle penge ind. I nyere tid har de fleste organisationer også taget de sociale medier i brug.

Nye initiativer giver flere penge

Hver organisation må som udgangspunkt holde én husindsamling i hele landet om året. Traditionelt melder mange frivillige sig her til at gå fra dør til dør hos private og samle ind. De frivillige kan her tale personligt med folk og forklare formålet med at give penge. I de senere år er husindsamlinger

med succes blevet suppleret med såkaldte facere. Det er personer, som går ud på gaderne og henvender sig til folk på offentlige steder for enten at få medlemmer eller kontante bidrag.

Flere organisationer har også fået et samarbejde med supermarkeder. Her kan folk via et tryk på en knap på flaskeautomaterne donere panten fra deres tomme flasker til velgørenhed i stedet for selv at få pengene.

I de senere år er det blevet mere og mere almindeligt at betale udgifter og overføre penge via sin mobiltelefon – især via sms og mobilepay. Det har også været medvirkende til, at flere har doneret penge til de velgørende organisationer. Overførsel via sin mobiltelefon er også mere praktisk for folk, der måske har gode intentioner om at donere penge, men ikke får taget sig sammen til at gøre det på computeren.

Fradrag i skat for velgørenhed

En anden væsentlig årsag til, at danskerne giver flere penge til velgørenhed kan være, at man kan få skattefradrag for bidragene. Siden 2012 har man kunnet trække selv de mindste donationer til velgørenhed fra i skat. En undersøgelse fra 2015 viser, at mere end hver fjerde dansker fik fradrag i skat

for at give gaver til foreninger eller organisationer. Måske fordi det er blevet forholdsvis nemt at få fradrag for sine donationer. Man skal blot give den godkendte organisation, som man har doneret penge til, sit cpr.-nummer, så kontakter organisationen selv Skat.

De velgørende organisationer har siden 2012 oplyst borgerne om, at fradraget eksisterer, og at det er meget nemt at få. Men selvom fradraget har eksisteret i flere år, er det stadig ikke alle, der er klar over det. Dermed har organisationerne stadig en vigtig opgave med at informere borgerne om, at ordningen findes.

Kvinder og mænd donerer forskelligt

Der findes mange undersøgelser af, hvem der giver penge til velgørenhed. Fx viser det sig, at der er markant flere kvinder end mænd, der giver penge, når der er indsamling. Det er også kvinderne, der påvirkes mest af de budskaber, der bliver omtalt og får stor opmærksomhed i medierne i forbindelse med nationale indsamlinger.

Kvindernes engagement skyldes ikke mindst, at organisationerne bag de seneste indsamlinger har haft fokus på områder som moderskab og børn. I 2017 var temaet for eksempel ”Intet barn må sulte”.

Kampagnen skulle skaffe penge til, at børn kunne få mad og udvikle sig. Med temaer om moderskab og børn har de velgørende organisationer således rettet sig mere direkte mod især kvindernes opmærksomhed i deres markedsføring. Og det ser ud til at have virket efter hensigten.

En opgørelse over, hvem der donerede penge i 2015, viser dog, at mænd i gennemsnit giver større

beløb end kvinder – nemlig 2.427 kr. mod 2.034 kr. pr. kvinde. Men samlet set er der flere kvinder, der donerer penge end mænd. Organisationerne vil gerne øge antallet af mandlige donorer, samtidig med at de holder fast i de kvindelige donorer. Det er der også en forventning om vil ske, blandt andet fordi organisationerne også vil begynde at lave kampagner rettet mod mændene.

Mange unge gennemfører ikke studiet

Tusindvis af unge begynder på en uddannelse hvert år, og de fleste gennemfører studierne og får deres eksamen. Der er (0)... mange, der opgiver undervejs og ikke færdiggør uddannelsen.

For to år siden flyttede den nu 22-årige Anne Puggaard til Odense fra København for at læse matematik på Syddansk Universitet. Hun var glad for at komme ind på studiet og fik hurtigt et godt studiejob i en boghandel. Det gik dog ikke helt, som hun havde forventet på studiet, for hun fik problemer med at følge med. Hun arbejdede (1)... alt for meget, og hun mødte ofte dårligt forberedt til undervisningen, fordi hun ikke havde tid nok til at læse. (2)... kendte hun ikke så mange af de andre og følte sig ikke som en del af det sociale liv på studiet. Hun følte sig modløs og stresset, og nogle dage havde hun slet ikke energi til at møde op.

Der kan være flere (3)... frafald. For den unge kan det være et personligt nederlag, og for samfundet er det dyrt med en spildt studieplads. Desuden kommer nogle unge aldrig i gang med en ny uddannelse igen, og det kan begrænse deres muligheder på jobmarkedet.

Der er lavet en del undersøgelser af, hvorfor nogle ikke færdiggør deres uddannelse. Det er forskelligt fra studie til studie, men en typisk (4)... at

de studerende springer fra deres studier er, at de har svært ved at følge med på grund af niveauet og derfor ikke føler sig dygtige nok. Det kan også være et problem, hvis de studerende ikke lærer hinanden godt at kende fra starten. For at undgå frafald er det vigtigt, at der ikke kun er fokus på det faglige, for (5)... betyder meget for motivation og trivsel. Det er Anne et godt eksempel på. Hvis man som Anne ikke får et godt netværk fra starten, kan man komme til at mangle støtte fra sine studiekammerater senere hen.

Uddannelsesstederne spiller en vigtig rolle for at (6)... frafaldet. Ved at tilbyde vejledning kan de hjælpe de studerende med deres problemer, før de bliver for store. Det er dog de studerendes eget ansvar selv at søge hjælp i tide, og det gjorde Anne, der (7)... fik problemer på studiet. Efter samtaler med en studievejleder er der sket flere ændringer i hendes liv, så hun nu har mod på at fortsætte. Studievejlederen har hjulpet hende med at finde en god læsegruppe, som hun har det rigtig godt med. Hun er begyndt at løbe, da det giver hende energi. Hun har også fundet en billigere bolig, så hun ikke skal arbejde så meget, og det har løst de (8)... problemer, hun havde, fordi hun har fået mere tid til at studere og nu kan følge med. Med alle ændringerne har Anne Puggaard igen fået mod på at studere, og hun trives i dag på matematikstudiet.